

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Izabrana pitanja SZ:
Vjera i politika u Starom zavjetu

Vjera i politika u Starom zavjetu

**Quaestiones selectae
Veteris testamenti**

amdg.ffrz.hr → nastava

Kralj Ezekija

Izvori navedeni u 2 Ljet 32,32

2 Kr 18–20

2 Ljet 29–32

Iz 36–39

Ime i prilike

- **Za propasti Izraela (kralj Hošea)**
  - **Pad Samarije u Ezekijinoj 6. godini 2 Kr 18,10**
- **Do dolaska prvih Babilonaca**
- **S 25 g. u Jeruzalemu na 29 g. 2 Kr 18,2**
  - **Sin Ahaza 2 Kr 16,20; 18,1; 2 Ljet 28,27 i Abije v2**
- **Ime od קזק**
  - **2 Ljet 1,1 Salomon se *učvrstio* na prijestolju**
  - **29,3 Ezekija je *popravio* (=učvrstio) vrata hrama**
- **“glavar moga naroda” 2 Kr 20,5**
- **Sluga Gospodnji 2 Ljet 32,16**
  - **na istoj razini sa Salomonom 30,26**
- **Sve 3 molitve uslišane**

Početak od hrama

- **govor svećenicima i levitima 2 Ljet 29,5-12**
  - “djeco moja” v11
  - kralj postavlja zahtjev: “Posvetite!” v5
    - Objekt?
- **Političko zlo posljedica nevjere v8**
  - “sami vidite” – poziv na iskustvo
- **Kralj želi Savez s Bogom v10**
  - Zapovijeda po Gospodinovim riječima v15
- **Posvećenje od 1.1. do 16.1.**

Obnovljeno bogoslužje

- **Okajnica: kralj, hram, narod 2 Ljet 29,21**
  - 2x “sav Izrael” v24
- **Obred pomirenja v24**
- **Obnovljeno bogoslužje v35 (prema Davidu v25)**
  - v21-24 žrtveni obredi; v25-28 glazba
  - Štovanje 28.29.30
  - Radost v36
  - Uređen hram i administracija 31,2-19
    - Kralj financira bogoslužje 31,3
- **Pročišćen Jeruzalem 30,14**
- **I cijela zemlja 31,1**
- **zlo רע u očima Jahvinim v6**
  - > pravo ישר u očima Jahvinim v2
  - oči Gospodnje 2 Ljet 6,20.40; 7,15
    - “ovdje će sve dane biti moje oči” 7,16

Pozadina

- **Otac Ahaz doveo Asirce 2 Kr 16,7; 2 Ljet 28,16**
  - **Tiglat Pileser – dvoznačan 2 Kr 16,10; 2 Ljet 28,20**
  - **Ahaz oskvrnuo bogoslužje 2 Kr 16,10-18**
    - **Opljačkao 2 Ljet 28,21 i zapustio hram 28,24; 29,19**
    - **Dao se na krivovjerje (2 Kr 16,3) s koristoljubivom računicom 2 Ljet 28,23**
- **Sukob Sjevera i Juga – “braća” 2 Ljet 28,8**
  - **Izrael ubio 120000 Judejaca (v6), zarobio 200000**
- **Potlačuju ih Izraelci, Edomci v17; Filistejci v18, Asirci v20**
- **Zbog Ahazove nevjere 28,19**

Pasha i beskvasni kruhovi

- **2 Ljet 30,1.6 Izrael ישראל i Juda יהודה**
  - **Od Beer Šebe do Dana v5**
- **v6 “ostatak iz ruke asirskih kraljeva”**
- **v6-9 pismo**
  - **v6 “Bog Abrahamov, Izakov i Izraelov”**
    - **Obratite se Bogu i on će se k vama obratiti v6.9**
  - **v7 “sami vidite”**
  - **v9 političko rješenje “Bog će vas vratiti”**
- **Kasne mjesec dana v15 (prema odluci v2s)**
- **14 dana slavlja v22.23**

Dovitljiv ratnik, pouzdan kralj

- 2 Ljet 32,4 uklanja zalihe vode napadačima
- v5 podiže zidove i utvrde
  - okuplja zajednicu
- Hrabri vojnike v7s
  - v7 “s nama je moćniji nego s njim” Elizejeva taktika (2 Kr 6,16)
- povjerenje svega naroda usred opasnosti 2 Ljet 32,8
- do borbe ne dolazi
  - Božji poslanik – zatornik v21 usp. Izl

Sanheribov psihološki rat

- Šalje “velikoga peharnika” s izazovom
  - “Ovako govori kralj” 2 Ljet 32,10
  - Ezekija zavodi narod i vodi u smrt v11
  - Uklonjeni žrtvenici bili su pravovjerni v12
  - Bog ne može izbaviti iz moje ruke v15
    - Pisano v17
- Bog kao svi ostali bogovi 2 Kr 18,35; 2 Ljet 23,19
  - Pred zidinama na domaćem jeziku v27/v19
- Politički napad teološki argumentiran
- Odgovor na pismo molitvom 2 Kr 19,15-19; = Iz 37,16-20
  - U hramu 2 Kr 19,14; Iz 37,14
  - S prorokom 2 Ljet 32,20

Izaijino proroštvo

- **odgovor 2 Kr 19,20-34 = Iz 37,21-35**
- **Gospodin “odavna snovao” 19,25; 37,26**
  - **Asirski kralj samo instrument**
- **Gospodin ga zna 19,27; 37,28**
- **Na Boga je bjesnio v28/v29**
- **Gospodin čuva Jeruzalem v34/v35**

Ezekija molitelj

- **Kod Pashe 2 Ljet 30,18-20**
- **Na pismo Sanheribovo 2 Kr 19,15-19 = Iz 37,16-20 (Usp. 2 Ljet 32,20)**
- **U bolesti: 2 Kr 2s = Iz 38,2s**
  - **+ Ezekijin psalam Iz 37,10-20**
    - **Zdravlje u Božjoj ruci 2 Kr 20,5**
    - **Izliječenje radi hodočašća 2 Kr 20,5.8**

Kralj i prorok

- **Izaija donosi odgovor na molitvu**
- **Najavljuje mu smrt i izlječenje**
- **Upozorava ga na buduće babilonsko osvajanje**